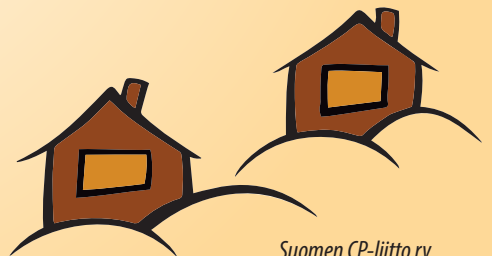
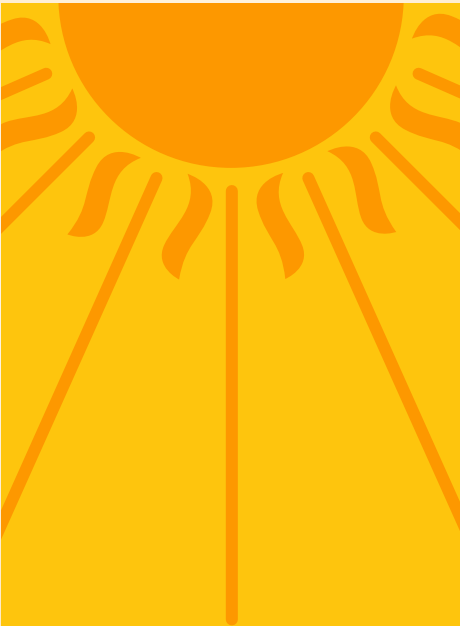

SUOMEN CP-LIITTO ry

KYKYRI

Palvelutarpeen arvioinnin kysymystyökalu

Suomen CP-liitto ry

Hyvä terveys- tai sosiaalian ammattilainen

Suomen CP-liitossa vuosina 2011–2014 toimineen Itsenäiseen elämään sopivin palveluin -hankkeen (IESP) tavoitteena on ollut toimintarajoitteiden ja avuntarpeiden kartoittamisen kautta parantaa lievästi CP-, MMC- ja hydrokefaliavammaisten ihmisten pääsyä palveluiden piiriin. Sopivien palveluiden avulla on pyritty tekemään mahdolliseksi itsenäinen, mielekäs ja omannäköinen elämä hankkeen kohderyhmälle.

Niin ihmisoikeudet kuin Suomen lakikin tukevat hankkeen visiota siitä, että vammaisilla henkilöillä tulee olla kaikkien kansalaisten lailla yhtäläinen oikeus vapauteen, osallistumiseen ja itsenäiseen päätöksentekoon. Toistaiseksi lievästi vammaiset henkilöt ovat kuitenkin jääneet väliinpuotoajiksi, sillä vammais- palvelut on suunnattu vaikeavammaisille henkilöille. Palveluiden ja tuen ulkopuolelle jäävät lievästi vammaiset henkilöt jäävät epätasa-arvoiseen asemaan suhteessa paitsi vammattomiin kansalaisiin myös vaikeavammaisiin henkilöihin, joille myönnetään tarvittava tuki, kuten henkilökohtainen avustaja.

IESP -hankkeessa tuotetun tiedon, palvelupolkumallien ja palvelutarpeen

arviointityökalun avulla pyritään ehkäisemään kohderyhmään kuuluvien ihmisten väliinpuotoamista ja tukemaan heidän lakisääteistä oikeuttaan elää tasavertaisina yhteiskunnan jäseninä.

Tämä hankkeessa kehitetty palvelutarpeen arviointilomake, *Kykyri*, on työkalu, jonka avulla myös lievästi vammaiset henkilöt voivat perustella avuntarpeitaan hakiessaan palveluita tai tukea. *Kykyri* soveltuu useiden eri vammaisryhmien sekä eri tavoin toimintarajoitteisten henkilöiden palvelutarpeen arviointiin.

Vammaisilla tulee olla yhtäläinen oikeus vapauteen, osallistumiseen ja itsenäiseen päätöksentekoon.

Kykyri ei keskity ainoastaan liikunta- vammasta aiheutuviin toimintakyvynrajoitteisiin vaan kartoittaa myös liitännäisvammojen ja -oireiden aiheuttamia avuntarpeita. Lomakkeessa avuntarpeella tarkoitetaan fyysisen avun lisäksi tarvetta suulliselle ohjaukselle tai mui- tuttamiselle.

Kykyri keskittyy teemoihin, jotka rajoittavat mielekkään elämänkokonaisuuden muodostumista. Kysymykset eivät siksi käsittele ainoastaan arjessa selviytymiseen ja pärjäämiseen liittyviä haasteita vaan tarkoituksena on käsitellä etenkin elämänlaatuun vaikuttavia tekijöitä, kuten asiakkaan elinpiirin laajuutta.

Ei riitä, että asiakas selviytyy kotonaan, vaan hänellä on oltava yhdenvertainen mahdollisuus sosiaaliseen ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen.

Itsenäinen elämä tarkoittaa, että ihmisen ei tarvitse turvautua lähipiirin tukeen tehdäkseen asioita.

Todellisen avuntarpeen esiin tuominen voi olla asiakkaalle hankalaa. Ihminen, jolla on hahmotusvaikeuksia, ei välttämättä osaa sanoittaa kaikkia arkielämän osa-alueita, joihin liitännäisoire vaikuttaa.

Tarve antaa itsestä pärjäävä kuva, kommunikoinnin haasteet ja tottumattomuus oman avuntarpeen analysointiin ja erittelyyn voivat asettaa omat vaikeutensa kokonaisvaltaiseen toimintakyvyn arviointiin.

Asiakas on voinut pärjätä tähän saakka ystävien ja perheen avulla tai hän on saattanut jättää haluamiansa asioita

kokonaan tekemättä. Itsenäinen elämä tarkoittaa sitä, että ihmisen ei tarvitse turvautua lähipiirin tukeen tehdäkseen asioita vaan hänen on saatava elää elämänsä omilla eikä toisten sanelemilla ehdoilla.

Onnistunut palvelutarpeen arviointi edellyttää riittäviä ajallisia resursseja, sopivien kommunikointi menetelmien valintaa sekä yksityiskohtaista tarvekarvoitusta.

Prosessia voidaan tehostaa pyytämällä asiakasta täyttämään Itsearviointi Kykyri ennen asiakastapaamista. Kysymystyökalua voidaan käyttää joustavasti, kunakin asiakkaan yksilökohtaiset tarpeet huomioiden. Asiakkaan elämäntilanteen kannalta epäoleelliset osiot voidaan hänen suostumuksellaan jättää kokonaan huomiotta.

Kykyrin huolellinen läpikäyminen helpottaa niin asiakkaan toimintakyvyn kartoitusta kuin palvelusuunnitelman luomista.

*Terveisin,
Itsenäiseen elämään
sopivien palveluin -projektitimi*

Asiakkaan perustiedot

Nimi

Osoite

Asumismuoto

Lähiomainen

Diagnoosit

Muut toimintaan vaikuttavat tekijät

Apuvälineet

Käytössä olevat palvelut ja tukitoimet

Avuntarpeen esiin tuominen

Kokeeko asiakas vaikeaksi ilmaista avuntarpeensa kirjallisesti?

Kokeeko asiakas vaikeaksi ilmaista avuntarpeensa suullisesti?

Kuinka paljon asiakas saa lähipiiristään apua ja tukea arjen toiminnoista suoriutumiseen?

Mikä on asiakkaan näkemys lähipiirin apuun tukeutumisesta?

Miten asiakkaan mukaan lähipiiri suhtautuu apuna ja tukena toimimiseen?

Kotityöt

Tarvitseeko asiakas apua erilaisissa kotitöissä?

Siivoaminen	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Kukkien kastelu	☐	☐	☐
Pölyjen pyyhkiminen	☐	☐	☐
Imurointi	☐	☐	☐
Mattojen ulos vieminen	☐	☐	☐
Lattioiden peseminen	☐	☐	☐
Ikkunoiden peseminen	☐	☐	☐
Käytössä olevat palvelut ja tukitoimet	☐	☐	☐

Pyykinpesu	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Lakanoiden vaihtaminen	☐	☐	☐
Pyykin lajittelu	☐	☐	☐
Pesukoneen käyttö	☐	☐	☐
Pyykin ripustaminen kuivumaan	☐	☐	☐
Lakanoiden ripustaminen kuivumaan	☐	☐	☐
Vaatteiden viikkaus kaappiin	☐	☐	☐

Astioiden pesu	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Tiskikoneen täyttäminen ja tyhjentäminen	☐	☐	☐
Astioiden peseminen käsin	☐	☐	☐

Ruuanlaitto	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Välipalojen valmistaminen	☐	☐	☐
Lämpimien ruokien valmistaminen	☐	☐	☐
Valmiin aterian lämmittäminen	☐	☐	☐
Sorinäppäryyttä vaativat tehtävät	☐	☐	☐
Veitsien käyttö	☐	☐	☐
Saksien käyttö	☐	☐	☐
Ruoka-aineiden säilyttäminen	☐	☐	☐
Valmistusohjeiden noudattaminen	☐	☐	☐
Uunin ja liedon käyttäminen	☐	☐	☐
Mikroaaltouunin käyttäminen	☐	☐	☐

Muut kotityöt	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Kaapeista tavaroiden ottaminen ja takaisin laittaminen	☐	☐	☐
Lamppujen vaihtaminen	☐	☐	☐
Roskien vieminen	☐	☐	☐
Pihatyöt	☐	☐	☐

Lisättävää avuntarpeeseen

.....

.....

.....

Itsestä huolehtiminen

Tarvitseeko asiakas apua itsestään huolehtimisessa?

Pukeutuminen	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Pukeutuminen	☐	☐	☐
Riisuutuminen	☐	☐	☐
Sukkien ja kenkien pukeminen	☐	☐	☐
Sukkien ja kenkien riisuminen	☐	☐	☐
Nappien ja vetoketjun sulkeminen ja avaaminen	☐	☐	☐
Säänmukaisten vaatteiden valitseminen	☐	☐	☐

Hygieniasta huolehtiminen	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
WC:ssä käyminen	☐	☐	☐
Peseytyminen	☐	☐	☐
Saunominen	☐	☐	☐

Ehostatuminen	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Hiusten laittaminen	☐	☐	☐
Meikkaaminen tai parran ajaminen	☐	☐	☐
Tilaisuuteen sopivien vaatteiden valitseminen	☐	☐	☐

Asioiminen

Tarvitseeko asiakas apua asioidensa hoitamisessa?

Asioiminen	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Ajanvaraus (esim. sosiaalitoimeen, työvoimatoimistoon, kampaajalle)	☐	☐	☐
Sovittujen tapaamisten muistaminen	☐	☐	☐
Virastoissa asioiminen	☐	☐	☐
Tiedon hakeminen	☐	☐	☐

Ostoksilla käyminen	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Ostoslistan laatiminen	☐	☐	☐
Ostoskorin kantaminen	☐	☐	☐
Ostokärryjen työntäminen	☐	☐	☐
Oikeiden tuotteiden löytäminen kaupasta	☐	☐	☐
Sopivan määrän ostaminen	☐	☐	☐
Maksuvälineen käsittely	☐	☐	☐
Ostosten kantaminen kotiin	☐	☐	☐

Lisättävää avuntarpeeseen

.....

.....

.....

Voimavarat

Kuluttaako rutiineista suoriutuminen asiakkaan voimavaroja kohtuuttomasti?
Pitävätkö alla olevat väitteet paikkaansa?

	Ei pidä paikkansa	Toisinaan	Pitää paikkansa
Asiakkaan voimavarat eivät tahdo riittää arjessa selviytymiseen	☐	☐	☐
Asiakas on usein uupunut	☐	☐	☐
Asiakkaan on vaikea aloittaa toimintaa väsymyksen vuoksi	☐	☐	☐
Asiakkaan on vaikea saada toimia tehtyä väsymyksen vuoksi.	☐	☐	☐
Toiminnoista suoriutuminen on kohtuuttoman hidasta.	☐	☐	☐
Asiakas väsyä helposti sosiaalisissa tilanteissa.	☐	☐	☐
Asiakas joutuu rajoittamaan menojaan väsymyksen takia.	☐	☐	☐
Asiakas jännittää, riittääkö hänen toimintakykynsä vieraassa ympäristössä.	☐	☐	☐

Lisättävää avuntarpeeseen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Liikkuminen

Kuinka asiakas suoriutuu seuraavista asioista?

	Helppoa	Hankalaa	Mahdotonta
Kumartuminen	☐	☐	☐
Kyykistyminen	☐	☐	☐
Kiipeäminen	☐	☐	☐
Kurkottaminen	☐	☐	☐

Liikkuminen sisätiloissa	Helppoa	Hankalaa	Mahdotonta
Liikkuminen tutussa ympäristössä	☐	☐	☐
Liikkuminen vieraassa ympäristössä	☐	☐	☐
Liikkuminen ruuhkaisessa tilassa (esim. juhlat)	☐	☐	☐
Liikkuminen kaiteettomissa portaissa	☐	☐	☐
Liikkuminen portaissa, joissa on kaide	☐	☐	☐
Liikkuminen portaissa, joissa vain toisella puolella on kaide	☐	☐	☐
Rullaportaisiin astuminen	☐	☐	☐
Rullaportaista pois astuminen	☐	☐	☐

Lisättävää avuntarpeeseen

.....

.....

.....

Liikkuminen ulkona	Helppoa	Hankalaa	Mahdotonta
Liikkuminen tutussa ympäristössä kesällä	☐	☐	☐
Liikkuminen tutussa ympäristössä talvella	☐	☐	☐
Vieraassa ympäristössä liikkuminen kesällä	☐	☐	☐
Vieraassa ympäristössä liikkuminen talvella	☐	☐	☐
Lyhytkestoinen ulkoilu	☐	☐	☐
Pitkäkestoinen (yli ½ h) ulkoilu	☐	☐	☐
Liikkuminen ruuhkaisessa paikassa	☐	☐	☐
Matkustaminen julkisilla liikennevälineillä	☐	☐	☐
Liikkuminen kaiteettomissa portaissa	☐	☐	☐
Liikkuminen portaissa, joissa on kaide	☐	☐	☐
Liikkuminen portaissa, joissa vain toisella puolella on kaide	☐	☐	☐
Käveleminen ylämäkeen	☐	☐	☐
Käveleminen alamäkeen	☐	☐	☐
Etäisyyksien arviointi	☐	☐	☐
Kulkuneuvojen etäisyyksien ja kulkusuuntien hahmottaminen	☐	☐	☐
Oikean ja vasemman erottaminen	☐	☐	☐
Kartan lukeminen	☐	☐	☐
Lumityöt	☐	☐	☐

Sosiaalinen elämä

Tarvitseeko asiakas apua tai tukea sosiaaliseen elämään liittyvissä asioissa?

	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Liikkuminen oman kodin ympäristössä	☐	☐	☐
Liikkuminen vieraassa ympäristössä	☐	☐	☐

Rooli perheessä ja ympäristössä	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Toimiminen omassa roolissa, esim. vanhempana tai kumppanina	☐	☐	☐
Toimiminen omassa roolissa työ- tai opiskelupaikalla	☐	☐	☐

Työ ja opiskelu	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Opiskelupaikan hakeminen	☐	☐	☐
Opiskeleminen	☐	☐	☐
Työnhaku	☐	☐	☐
Työnteko	☐	☐	☐

Lisättävää avuntarpeeseen

.....

.....

.....

.....

Vapaa-aika	Tarvitsee apua paljon	Tarvitsee apua vähän	Selviytyy itsenäisesti
Kyläileminen	☐	☐	☐
Harrastusmahdollisuuksien selvittäminen	☐	☐	☐
Harrastaminen	☐	☐	☐
Tapahtumissa (esim. elokuvissa tai urheilutapahtumissa) käyminen	☐	☐	☐
Ravintolassa käyminen	☐	☐	☐
Lomailu ja matkustaminen	☐	☐	☐

Lisättävää avuntarpeeseen

.....

.....

.....

Lopuksi

Jättääkö asiakas tekemättä jotakin avun ja/tai palveluiden puutteen takia?

Kyllä Ei

Jos vastaus on kyllä, mitä asiakas tekisi jos saisi tarvitsemansa avun ja tuen?

.....

.....

.....

.....

Ratkaisuja avun tarpeeseen

Mikä on asiakkaan keskeisin avuntarve eri osa-alueissa?

Minkälaista tukea ja palveluita asiakas tarvitsee?

Kotityöt

Itsestä huolehtiminen

Asiointi

Lukujen hahmottaminen ja rahankäyttö

Lukeminen ja kirjoittaminen

Oman toiminnan ohjaus

Voimavarat

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Asuminen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sosiaalinen elämä

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vamma ja terveydentila

Liikkuminen

Yhteenveto, toimenpiteet ja seuranta

A large white rectangular area containing 20 horizontal dotted lines, intended for writing notes or a summary.

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

A series of 20 horizontal dotted lines for writing.

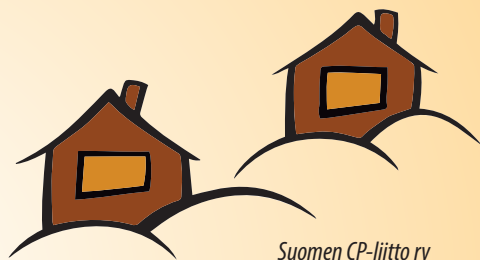
Tämä on Kykyri – palvelutarpeen arvioinnin kysymystyökalu sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille.

Kykyri on toteutettu CP-liiton Itsenäiseen elämään sopivin palveluin -hankkeessa (2011–2014).

Lisätiedot: cp-liitto.fi/iesp

SUOMEN CP-LIITTO ry

Suomen CP-liitto ry

Itsenäiseen elämään sopivin palveluin

Hanke on toteutettu Raha-automaattiyhdistyksen tuella.